

Europese bescherming streekproducten

‘Authenticiteit gewaarborgd’

Europese bescherming streekproducten

'Authenticiteit gewaarborgd'

Factsheet uit de portfolio van de directie Industrie en Handel versie januari 2008

Stand van zaken

Twee Nederlandse aanvragen uit 2003 voor Gouda Holland en Edam Holland zijn momenteel in behandeling bij de Europese Commissie.

Feiten en cijfers

- In totaal zijn meer dan 750 Europese producten geregistreerd als BOB, BGA of GTS.
- Voor BOB en BGA geldt dat kazen en groenten en fruit het sterkst vertegenwoordigd zijn, met ieder ruim 20%. Ook veelvoorkomend zijn vers vlees, worsten, en oliën en vetten. Bij GTS is bier de koploper met een aandeel van 6%.
- Lidstaten met de meeste geregistreerde producten zijn Frankrijk (21%), Italië (19%), Portugal (14%), Griekenland (13%) en Spanje (11%). Nederland is goed voor een krappe 1%.

Looptijd

Doorlopend

Samenwerking

I&H, directie Juridische Zaken van LNV, HPA (met vertegenwoordigers van FNLI, productschappen en CBL); binnen Nederland ondersteunt de onafhankelijke stichting Streekeigen Producten Nederland (SPN) initiatieven op het gebied van streekeigen productie, I&H maakt deel uit van de Raad van Toezicht van SPN

Meer informatie

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Directie Industrie en Handel
mw. Gaby Blom-Faber
telefoon +31 (0)70 378 56 65
e-mail g.g.r.blom@minlnv.nl

landbouw, natuur en
voedselkwaliteit

Soms bestaat bij producenten de behoefte om streekproducten te beschermen tegen namaak. Zij kunnen daarvoor een beschermde oorsprongsbenaming (BOB), een beschermde geografische aanduiding (BGA) of gegarandeerde traditionele specialiteit (GTS) (verordeningen 510/2006 en 509/2006) aanvragen in Brussel.

De Europese bescherming is een instrument waarmee het bedrijfsleven aan producten waarde kan toevoegen. De consument wordt tegen misbruik beschermd en de eerlijkheid van handelstransacties kan worden gegarandeerd. In het project Europese bescherming streekproducten worden de Nederlandse belangen behartigd.

Context

De verschillende beschermingscategorieën van de EU dateren van 1992. Producten met bijzondere kenmerken werden nagemaakt en onder dezelfde naam verkocht. Dit speelde vooral in Frankrijk, Italië en Spanje, waar speciale eigenschappen van regionale producten worden gewaardeerd. In Nederland is in de 20^e eeuw in de landbouw nadruk gelegd op standaardisatie en schaalvergroting. Kleinschalige regionale specialiteiten zijn hierdoor grotendeels verdwenen. De BOB wordt verleend wanneer productie, verwerking en bereiding plaatsvinden binnen een bepaald geografisch gebied, volgens een erkende en gecontroleerde werkwijze. Bij de BGA moet minimaal één van de productie-, verwerkings- of bereidingsstadia plaatsvinden in een afgebakend geografisch gebied, of heeft het product een bepaalde faam binnen een afgebakend gebied. De vermelding GTS benadrukt de traditionele samenstelling of productiemethode, los van de herkomst. Nederlandse producenten vragen vooral bescherming om kwaliteitsstandaarden vast te leggen waarmee zij zich in het handelsverkeer onderscheiden. Registratie verduidelijkt de meerwaarde voor de consument.

Effecten

Vanaf 1996 zijn als BOB geregistreerd: de kazen Noord-Hollandse Gouda, Noord-Hollandse Edam en Boeren-Leidse met sleutels en de aardappel Opperdoezer Ronde. Later volgden de Westlandse Druif en de Kanterkazen. Sinds begin 2007 is Boerenkaas erkend als GTS.

Bijzondere aspecten

Samen met het Hoofdproductschap Akkerbouwproducten (HPA) ondersteunt, adviseert en begeleidt LNV de aanvragen van Nederlandse producenten. Tegen aanvragen van andere landen die onevenredig botsen met bestaande handelsbelangen wordt bezwaar ingediend.

Uitdagingen

Producten moeten aan strenge voorwaarden voldoen voor bescherming. En de registratieprocedure duurt nu 2-5 jaar. Knelpunt is een mogelijk conflict met eerder geregistreerde handelsmerken. Nadeel van bescherming is dat aanpassing van de kwaliteitseisen in Brussel moet worden aangevraagd, om te blijven voldoen aan het productdossier. Controles kosten geld en maken de productie minder vrij.

Aansluiting op LNV-beleid

De verordeningen zijn op nationaal niveau geïmplementeerd in de Landbouwkwaliteitswet. I&H is aanspreekpunt voor en belangenbehartiger van de agribusiness.

Meerwaarde

Streekproducten worden beschermd tegen misbruik en namaak. Bescherming zegt iets over de kwaliteit of oorsprong van het product; dit spreekt vooral kwaliteitsbewuste consumenten aan.